

7.3. Umowy o zachowaniu poufności

Wprowadzenie

Wiele przedsiębiorstw często musi ujawnić część swoich poufnych informacji nowym pracownikom, niezależnym kontrahentom, inwestorom dostarczającym kapitał wysokiego ryzyka lub bankierom. Celem jest pewność, że informacje te pozostaną niejawne. Kolejny rozdział wyjaśnia, w jaki sposób umowy o zachowaniu poufności pozwalają ujawnić poufne informacje bez obaw.

Czym jest umowa o zachowaniu poufności?

Umowa poufności lub umowa o zachowaniu poufności jest legalnie wiążącą umową, która ogranicza ujawnianie poufnych pomysłów, wzorów, planów, pojęć i innych tajemnic handlowych trzecim stronom. W momencie podpisania, strony takiej umowy zgadzają się nie ujawniać żadnych informacji o pomysłach dla celów konkurencji, zarówno produkcji czy sprzedaży, chyba, że umowa stanowi inaczej.

7.3.1. Dlaczego umowa o zachowaniu poufności jest ważna?	2
7.3.2. Jakie są główne typy umów o zachowaniu poufności i gdzie są one stosowane? .	2
7.3.3. W jaki sposób przygotować umowę o zachowaniu poufności?.....	2
7.3.4. Przykład	3

7.3.1. Dlaczego umowa o zachowaniu poufności jest ważna?

Umowy o zachowaniu poufności są ważnym elementem działalności w dzisiejszej erze informacyjnej. Począwszy od pracowników a skończywszy na potencjalnych partnerach każda działalność wymaga umowy o zachowaniu poufności. Jak tylko będziesz miał własną umowę o zachowaniu poufności do dyspozycji, Twoja działalność będzie w stanie chronić pomysły, wzory, plany, pojęcia i inne tajemnice handlowe.

Obecni oraz byli pracownicy są odpowiedzialni za większość przypadków naruszania poufności. Pracownicy są zobowiązani dorozumianym obowiązkiem do nie ujawniania tajemnic handlowych w sposób, który będzie szkodliwy dla działalności firmy. Jednak najlepiej jest uregulować to na piśmie i poinstruować pracowników co stanowi informację niejawną oraz ustanowić przepisy w tym zakresie, na wypadek odejścia pracownika.

Mogą być one stosowane do:

- dzielenia się własnością intelektualną;
- dzielenia się informacjami komercyjnymi lub handlowymi;
- sformalizowania stosunku, np. pomiędzy pracodawcą i pracownikiem.

7.3.2. Jakie są główne typy umów o zachowaniu poufności i gdzie są one stosowane?

Wstępna umowa o zachowaniu poufności jest stosowana w przypadku fuzji i kupna firm. Jeśli firma zechce kupić Twoje przedsiębiorstwo, będzie chciała sprawdzić księgi rachunkowe oraz aktywa. Umowa o zachowaniu poufności może stanowić element ochrony twoich poufnych informacji i tajemnic handlowych, jeśli przyszły kupiec wycofa się z transakcji.

Jeśli nie wiesz dokładnie, jakie informacje będziesz musiał ujawnić podczas negocjacji, możesz również zastosować umowę o zachowaniu poufności. Dobrym pomysłem jest zaklasyfikowanie jako poufne tych informacji, które będą później ujawnione tak, aby umowa o zachowaniu poufności miała zastosowanie.

Jednym ze sposobów zastosowania umowy o zachowaniu poufności jest sytuacja, w której jedno przedsiębiorstwo dzieli się informacjami, a inne zobowiązuje się ich nie ujawniać. Drugim sposobem zastosowania takiej umowy jest sytuacja, w której oba przedsiębiorstwa dzielą się poufnymi informacjami między sobą i chcą mieć pewność, że żadne z nich nie ujawni tajemnic handlowych.

7.3.3. W jaki sposób przygotować umowę o zachowaniu poufności?

Mimo różnic, wszystkie umowy o zachowaniu poufności zawierają pewne podstawowe przepisy, po to, by były skuteczne.

1) po pierwsze, powinieneś sporządzić listę wszystkich osób, które będą miały styczność z informacjami poufnymi, wg kategorii, i jeśli to możliwe, wg nazwiska. Nie jest to tak proste, jak się to może wydawać, ponieważ wiele przedsiębiorstw ma swoje filie lub partnerów strategicznych, z którymi dzieli się informacjami. Ponadto, umowa o zachowaniu poufności powinna używać odpowiedniego języka zarówno ograniczającego kategorie ludzi lub podmiotów, z którymi druga strona może dzielić się informacjami. Wymaga to od drugiej strony zawarcia podobnych umów o zachowaniu poufności z pracownikami, zleceniodawcami lub ich przedstawicielami, którzy będą mieli styczność z informacjami.

2) po drugie, umowa musi zawierać określenie stosunku poufności pomiędzy stroną ujawniającą (tą zezwalającą na dostęp do jej informacji poufnych) oraz stroną zachowującą tajemnicę (tą zdobywającą

całą dostęp do informacji). Dodatkowo, musi znaleźć się określenie samych materiałów poufnych. Innymi słowy, typy informacji, które mają być poufne, muszą zostać określone. Nie musisz nazywać każdego dokumentu, rozsądnie jest jednak określić typ informacji wg kategorii lub w bardziej specyficzny sposób, jeśli warunki na to pozwalają.

Strony właściwej umowy o zachowaniu poufności zwykle określają, w jaki sposób materiały poufne będą rozpoznawane. Czasami, ustala się, że wszystkie materiały poufne muszą być opatrzone pieczęcią "POUFNE". W innych przypadkach, w szczególności przedsiębiorstw, które w przeszłości nie prowadziły skrupulatnej klasyfikacji tajemnic handlowych, ustala się kategorie informacji, które w całości będą traktowane jako poufne.

Aby uniknąć różnic zdań i kosztownych sporów sądowych, rozsądnie jest ustalić sposób oznakowywania zarezerwowany dla informacji poufnych, żeby zminimalizować możliwość przypadkowego ujawnienia.

3) po trzecie, równie ważnym jak zdefiniowanie materiałów, które będą poufne oraz sposobu ich rozpoznawania, jest zawarcie jasnego porozumienia, w jakich sytuacjach można będzie ujawnić informacje poufne. Najczęstsze przypadki dotyczą swobodnego ujawnienia informacji, która staje się wiedzą powszechną bez niewłaściwego ujawnienia to swoboda dostępu do informacji, w przypadku wezwania do sądu lub procesu.

4) po czwarte, umowy o zachowaniu poufności są zwykle efektywne dla konkretnego terminu lub okresu czasu, mimo że, jej przepisy mogą obowiązywać jeszcze przez jakiś czas po zakończeniu umowy. Jest to wyrazem tego, że wiele obecnych tajemnic handlowych może stracić swoją wartość z czasem i, że cel nieujawniania może się zakończyć, np. jeśli proponowana transakcja nie dochodzi do skutku.

5) po piąte, umowa powinna zawierać postanowienie o odszkodowaniu, chroniące stronę ujawniającą przed nieuprawnionym ujawnieniem przez stronę otrzymującą.

Pięć głównych elementów umowy o zachowaniu poufności:

1. Wszystkie strony, które uzyskają dostęp do informacji poufnych, powinny być określone wg kategorii, i jeśli to możliwe, wg nazwiska.
2. Stosunek między stroną ujawniającą a stronami otrzymującymi powinien zostać ustalony ustnie. Ponadto, informacja poufna musi być przedstawiona ustnie, a informacja kluczowa będąca poufną, musi być jasno zdefiniowana.
3. Sposób w jaki strona otrzymująca może wykorzystywać informacje jest ważny dla umowy. Należy jednak również określić czas, w którym strona otrzymująca może ujawnić informacje poufne.
4. Umowy o zachowaniu poufności obowiązują zwykle przez wcześniej określany czas. Jednak niektóre warunki umowy mogą być przedłużone po jej zakończeniu.
5. Aby chronić stronę ujawniającą przed nieautoryzowanym ujawnieniem przez stronę otrzymującą, umowa powinna zawierać postanowienie o odszkodowaniu.

7.3.4. Przykład

Uznanie ważności własności intelektualnej przez nowego managera przedsiębiorstwa – Enterprise S

Enterprise jest młodą nową spółką z Luksemburga. Jej działalność skupia się na oprogramowaniu i działalności w Internecie. Rozwija, wdraża i rozprawdza oprogramowanie do zarządzania systemami w zakresie logistyki, przetwarzania procesów, komunikacji, HR i CRM. Enterprise S oferuje również rozwiązania dla stron internetowych, w tym dostawę aplikacji, Web hosting, oraz usługi w zakresie rozwijania sieci i aplikacji.

Właściciel Enterprise S poznał problemy własności intelektualnej podczas seminariów i konferencji dla przyszłych managerów spółek. Uświadomił sobie wartość swoich wartości niematerialnych oraz ważność ich ochrony. Zaczął szukać informacji na temat najlepszej ochrony, konsultując się z ekspertami własności intelektualnej.

Niektóre narzędzia ochrony własności intelektualnej wymagają środków finansowych, których nowa spółka nie musi koniecznie posiadać. Właściciel spółki może przyjąć strategię dwu poziomową, która składała się z użycia jak największej liczby bezpłatnych narzędzi ochrony, takich jak prawo autorskie, zachowanie poufności oraz przeprowadzenia analizy zysków w zakresie ochrony znaku towarowego i patentu. „Dlaczego nie skorzystać z bezpłatnych praw własności intelektualnej, które stanowią prawne narzędzie ochrony Twoich praw w przypadku ich naruszenia przez trzecią stronę” - jest jedną z istotniejszych zasad.

Właściciel spółki chroni więc swoje know-how poprzez **zawieranie umów o zachowaniu poufności** z przyszłymi pracownikami, klientami oraz partnerami zanim dojdzie do wymiany jakichkolwiek informacji. Zapewnia również, że wszystkie dokumenty spółki mają zastrzeżenie o zachowaniu poufności. Ponadto, notatka o prawie autorskim jest umieszczana na wszystkich dokumentach, oprogramowaniu oraz stronach internetowych wyprodukowanych przez spółkę. Na koniec, rejestracja znaków towarowych jego produktów pozostaje kolejną rzeczą do zrobienia na liście.

W kwestii ochrony własności intelektualnej, manager spółki przyjął strategię obronną, ponieważ nie sądził, że jego konkurenci będą kopiować produkty jego spółki. Niemniej jednak, chce być w stanie dochodzić swoich praw w przypadku, jeśli konkurent skopiuje jego produkt.

Sam zarządza kwestiami własności intelektualnej. Problemy związane z własności intelektualną są rozwiązywane na bieżąco przy pomocy ekspertów własności intelektualnej.

Planując zróżnicowaną działalność gospodarczą, właściciel spółki planuje rozwinąć nową innowacyjną usługę opartą na systemie patentowym. Wyłączna umowa licencyjna została podpisana pomiędzy spółką a właścicielem patentu. Podczas negocjacji umowy, uzgodniono rozszerzenie ochrony patentowej na inne terytoria, jednak uczestnicy negocjacji przekroczyli termin jednego roku, który posiada właściciel patentu na ubieganie się o ochronę w innych państwach, nie zachowując kryterium nowości (data pierwszeństwa). W tej sytuacji, spółka staje przed problemem, iż przedmiot umowy może być swobodnie kopiowany i mieć konkurencję na niektórych rynkach.

Właściciel spółki traktuje ochronę własności intelektualnej jako bardzo ważną kwestię dla małych firm high-tech, ponieważ przyciąga ona inwestorów i chroni wartości niematerialne przed konkurencją.